

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

**ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И
УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ.....	2
2. УВОДНИ ДЕО.....	2
3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА.....	3
3.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА	4
3.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ	10
3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА	11
3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА	12
4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА.....	16
5. КОРИСНИЦИ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА.....	19
5.1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ	19
5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА	20
6. СТРУЧНИ РАД.....	21
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	25

I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

Место: Сремска Каменица

Година оснивања: 2014.

Директор: Ивана Копривица

Е-маил: cpsuns@cpsuns.rs

Адреса: Дечје село 1, 21208 Сремска Каменица

Телефон/факс: 021/301-05-63, 021/461-171

II. УВОДНИ ДЕО

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД (у даљем тексту: Центар или ЦПСУ НС) је основан Одлуком о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад („Службени лист АПВ“, број 6/2014) од 19. фебруара, 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа.

Центар је основан ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова. Оснивач Центра је Покрајинска влада.

Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, број 24/11) дефинисан је Центар за породични смештај и усвојење (чл. 130-133.) као установа социјалне заштите, његове надлежности и функционисање. Такође, делатност Центра је дефинисана у Правилнику о хранитељству („Сл. гласник РС“ бр. 36/08) и у Уредби о мрежи установа социјалне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 16/2012 и 12/2013).

Оснивањем и радом Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, као прве установе овог типа у АП Војводини, директно се доприноси остваривању најважнијих реформских циљева зацртаних стратешким документима Републике Србије, којима се трасира развој услуга, мера и облика заштите деце и старијих, где се приоритет даје развоју алтернативних облика у односу на институционалну заштиту, као и обезбеђивању једнаких шанси за све.

У оснивању Центра коришћена су искуства других центара за породични смештај у Републици Србији (у Београду, Нишу, Крагујевцу и Ћуприји), као и добре праксе других земаља, у складу са стандардима Европске уније.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад користи просторије Дечијег села „Др. Милорад Павловић“ у Сремској Каменици, у кући број 1 и 3, на адреси Дечје село 1.

Због актуелне Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне Покрајине Војводине („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2017, 10/2018, 56/2018, 7/2019, 19/2019, 30/2019 и 49/2019), Центар још увек нема пун капацитет запослених, односно број запослених у складу са Правилником о хранитељству, те због тога није у могућности да у пуном капацитету обавља основне делатности.

Средства за рад Центра у 2019. години, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2019. годину на седници одржаној дана 20. децембра 2018. године („Сл. лист АПВ“, број 60/2018) у износу од **27.184.967,00 динара**. На седници одржаној дана 18. септембра 2019. године, године Скупштина Аутономне Покрајине Војводине је усвојила Покрајинску скупштинску одлуку о ребалансу буџета Аутономне Покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 40/19) на основу које су одобрена средства Центру износила **31.161.702,00 динара**.

III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Центар је иновативна установа у систему социјалне заштите у АП Војводини, усмерена на изградњу савремених приступа за заштиту корисника и остваривању њихове добити на хранитељству. С обзиром на то да је Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад први од планирана три у Војводини, и да је за сада једини основан у АП Војводини, било је важно да се јасно дефинишу визија и мисија Центра, као и да се поставе смернице за његов рад. Ово је дефинисано у Стратешком плану рада установе за период 2016-2018. годину.

У првој половини 2019. године израђен је Стратешки план рада установе за период 2019-2022. Овај план ослања се на резултате имплементације претходног Стратешког плана и заснован је како на анализи претходно реализованог стратешког плана, тако и на мапираним потребама за наредни период. Како се у претходном периоду показало да је Стратешки план добар инструмент за дугорочно и краткорочно планирање активности, као и за праћење ефеката рада, нови документ представља надоградњу и унапређење смерница за рад које обезбеђују испуњавање мандата ЦПСУ НС, бољу комуникацију са партнерима и заинтересованим групама, као и одрживост активности.

Стратешким планом дефинисана је:

визија Центра: Друштво у којем свака особа у складу са својим потребама и личним потенцијалима има једнаке шансе за живот у подржавајућем породичном окружењу. Тежимо да постанемо установа која ће својом стручношћу, иновативношћу, квалитетом и креативношћу постати снажно упориште алтернативној породичној бризи, као и модел другима; и

мисија Центра: Јачањем алтернативне породице и приближавањем могућности одрастања и живљења у подржавајућем породичном окружењу, доприносимо остваривању пуних капацитета

деце, младих, одраслих и старих без породичног старања у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу.

3.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Организација рада установе:

Правилником о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, број: 1514-110-2/2019 од 17.07.2019. године утврђен је максимални број од 18 запослених на неодређено време у складу са Покрајинском Уредбом о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2017, 10/2018, 56/2018, 7/2019, 19/2019, 30/2019 и 49/2019). Мандат директора Центра траје 4 године и ангажован је путем уговора на одређено време.

Запослени радници у ЦПСУ НС

Радно место	Број систематизованих радних места	Број запослених
Руководећи кадар	1	1
Стручни радници	13	9
Административно-финансијски радници	3	2
Техничко особље (возач)	1	1
Друго (спремачица)	1	1
УКУПНО	19	14

Током 2019. године, настављен је и интензиван рад који се односи на добијање адекватне парцеле за изградњу сопственог објекта који ће трајно решити проблем службених просторија. Градска управа Града Новог Сада, је доделила парцелу на Новом насељу у Новом Саду, на углу улица Бате Бркића, Браће Дроњак и Сељачких буна. Планом генералне регулације простора је ова парцела додељена Центру и то је усвојено од стране Скупштине Града Новог Сада. Покрајинска влада би требало да издвоји средства за изградњу објекта у наредном периоду. Центар актуелно располаже са три службена возила.

Делатности којима се установа бави:

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељској и усвојитељској породици којој је корисник поверен. На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом. У складу са Законом који уређује социјалну заштиту, Законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење, Центар врши:

1. Припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;
2. Пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;
3. Извештава Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима.

Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Центар обавља следеће послове:

- 1) популарисања и развоја хранитељства;
- 2) учешћа у процени опште подобности породица за хранитељство и припрему за хранитељство;
- 3) формирања регистра - базе података о хранитељству;
- 4) учешћа у избору хранитељске породице;
- 5) учешћа у планирању услуга и мера заштите на хранитељству;
- 6) праћења и увида у остваривање сврхе хранитељства;
- 7) подршке корисницима и хранитељским породицама;
- 8) учешћа у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге;
- 9) истраживања;
- 10) обуке професионалаца, хранитеља и усвојитеља;
- 11) учешћа у пројектним активностима;
- 12) израде и издавања стручне литературе;
- 13) информисања, промоције и организације конференција и семинара.

Програм рада Центра за 2019. годину, број: 1831-022-3/2018 од 20.12.2018. године, донет је на основу члана 20. став 1. тачка 9) Статута Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад од стране Управног одбора Центра. На њега је сагласност дала Покрајинска влада, а предложен је од стране директорке Центра, на основу члана 34. став 1. тачка 6) Статута.

Услуге које установа пружа:

Запослени у установи су у септембру 2015. године започели да пружају подршку постојећим хранитељским породицама из града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци. У септембру 2016. године преузета је и територија општине Бачка Паланка. У априлу 2017. запослени у установи су започели са пружањем подршке постојећим хранитељским породицама са територије општина Бач и Бачки Петровац и у мају 2019. године преузете су хранитељске породице са територија општина Темерин и Србобран.

Едукације кандидата за хранитељство, у договору са Покрајинским секретаријатом, као оснивачем, и центрима за социјални рад, реализују на територији за коју је Центар основан.

Услед немогућности даљег запошљавања запослени обилазе хранитељске породице на територији: **града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин и Србобран.**

У 2019. години Центар је наставио са промоцијом свог рада. И даље се негује изграђен и врло препознатљив визуелни идентитет који је интегрисан на Интернет презентацију <http://www.cpsuns.rs> као и на промотивном материјалу. Мапирана је локација Центра на интернет претраживачима и програму за навигацију Гугл Мапс. Центар сада има и врло активну фејсбук страну <https://www.facebook.com/cpsuns/> Током 2019. на званичној интернет презентацији уставнове као и на фејсбук страни је настављено са објављивањем и најављивањем свих активности наше Установе. Фејсбук страницу Центра стално прати око 1600 корисника ове друштвене мреже. Остварена је сарадња са средствима јавног информисања у којима се објављују текстови о Центру.

Промоција се континуирано обављала и у медијима током 2019. године (Новосадски лист „Дневник“, РТВ, Новосадска телевизија, Телевизија „Канал 9“, портал НСуживо...).

У току 2019.године настављена је промоција филмова о стандардном, ургентном и повременим хранитељству које је наша Установа снимила током 2018. године. Сва три филма су доступна на Јутјуб каналу Установе (www.youtube.com/channel/UCLY_9kqKUfa5fG7t9uGRLXg). На истом каналу је могуће прступити и другим видео записима који се баве промоцијом хранитељства и рада Установе.

Кроз програм **Стручна пракса** Националне службе за запошљавање, током 2019. године, ангажоване су три особе чији је опис посла био подршка саветницима за хранитељство. По уговору о привременим и повременим пословима ангажована је једна особа у 2019. години. По основу уговора о делу, ангажовано је 5 особа, за потребе реализације градског пројекта у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. године. Такође, по основу уговора о делу, ангажовано је 5 особа, за потребе реализације пројекта са УНИЦЕФОМ у периоду од 01.05.2019. године до 31.12.2019. године.

У Центру су и током 2019. године радила два Тима за процену опште подобности за хранитељство, који се формално састоје од три стручна радника (психолог, педагог и социјални радник) који паралелно врше интервјуе и увид у испуњеност стандарда за породични смештај код кандидата који су поднели захтев да постану хранитељи.

Такође, током 2019. године радила су четири Тима за обуку будућих хранитеља који се састоје од по два тренера који су прошли акредитовани програм, тренинг за тренере, „Сигурним кораком до хранитељства“ и поседују потврду Републичког завода за социјалну заштиту.

У поступцима смештаја деце у хранитељске породице, а у сарадњи са упутним центрима за социјални рад, задатак стручних радника је током извештајног периода био, да предлажу хранитељску породицу према карактеристикама детета/младе особе и да учествују у избору хранитељске породице за конкретно дете/младу особу.

Поред тога, запослени су континуирано пратили и вршили увид у остваривање сврхе хранитељства. Учествовали су у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге. Учествовали су у пројектним активностима и у развоју иновативних услуга у систему социјалне

заштите. Такође, кроз процес неговања система целоживотног учења током извештајног периода запослени су учествовали на конференцијама, семинарима и округлим столовима.

Обзиром да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења, у претходној години, тј. једногодишњем извештајном периоду, Центар није пружао ову услугу. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

Такође, током 2019. године, настављено је са формирањем библиотеке стручне литературе која је за сада врло скромна.

Планови за развој нових услуга:

У 2019. години, Центар је реализовао једногодишњи пројекат, који је упућен у 2018. години Градској управи за дечију и социјалну заштиту Града Новог Сада, кроз Програм унапређења социјалне заштите. Градска управа за дечју и социјалну заштиту Града Новог Сада одобрила је **2.200.000,00 динара** за реализацију овог пројекта. Средства су била намењена реализацији пројектних активности у делу развијања **„Саветодавно-терапијских услуга за децу на хранитељству Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад“**. Циљ овог програма био је развој услуга које развијају систем подршке породици у кризи и детету у њој, као и подизање компетенција хранитељских породица за бригу о деци.

Током 2019. године, окончан је пројекат „Самосталан живот за све“ у којем је установа Дечје село „Др Милорад Павловић“ била носилац пројектних активности, а наша установа партнер. Средства су добијена од Делегације ЕУ кроз програм Развој ефективних услуга у заједници у области образовања и социјалне заштите на локалном нивоу, IPA 2013. Пројекат је почео са реализацијом у јуну, 2017. године, и окончан је 1. јуна 2019. године. Циљ пројекта је био успостављање услуге Становање уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите и младе особе са инвалидитетом; стандардизација, лиценцирање и обезбеђивање одрживости услуге, што ће допринети унапређењу квалитета живота младих који представљају корисничку групу. Након окончања пројекта, услуга је и даље доступна младима који напуштају систем алтернативне бриге. Иако је пружалац услуге установа Дечије село, наша установа ће и даље у партнерству радити на унапређењу квалитета услуге будући да је препознат значај доступности тог ресурса младима који излазе из хранитељских породица и у процесу су потпуног осамостаљивања. Једна од пројектних активности је било и креирање, акредитација и имплементација програма обуке за професионалце „Становање уз подршку за младе у систему социјане заштите“ и, након пилотирања, програм је актуелно у процесу акредитације.

Пројекат „Развој хранитељства у АПВ“ реализовао је Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, уз финансијску подршку УНИЦЕФ-а, канцеларија у Србији, у периоду од 22.4.2019-31.12.2019. године, у складу са пројектним предлогом и уговореним буџетом. Општи циљ пројекта „Развој хранитељства у АПВ“, био је: Развој хранитељства у АП Војводини, кроз унапређење инклузивне праксе у заједници, док су специфични циљеви пројекта били:

1. Допринос даљем развоју повремених породичних смештаја на територији коју обухвата ЦПСУ Нови Сад и новоформирани ЦПСУ Суботица.
2. Подршка успостављању новоформираног Центра за породични смештај и усвојење Субојца и припрема ЦСР на региону за процес транзиције.

3. Промоција хранитељства на територији ЦПСУ Нови Сад и подршка развоју Удружења хранитеља Нови Сад са клубовима.

У оквиру овог пројекта реализована је Конференција „Потенцијали и искуства породичног смештаја у подршци биолошкој породици и превенцији институционализације“ поводом Међународног дана породице и дана Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад. Конференција је одржана **21.05.2019.године** у великој сали Скупштине Аутономне Покрајине Војводине у организацији Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, УНИЦЕФ-а, СОС Дечијих села Србија и Новосадске мреже за децу “НСМЕДЕ“. Основни циљ Конференције био је да се учесници упознају са услугом повременог породичног смештаја, као и да се представе досадашња искуства у развоју ове услуге. Такође, да се стекну нова знања која ће моћи да се користе у даљем раду и да се унапреди сарадња између стручних радника. На коференцији је присуствовало 147 учесника, од тога 17 активних и 130 пасивних учесника/ца.

Затим, осмишљен је промотивни плакат и дизајниран флајер “Информатор за повремене хранитеље “ који садржи информације о услузи као и о потребној документацији и процедурама кроз које пролазе родитељи и хранитељи који желе да користе или пружају услугу повременог породичног смештаја. Одштампано је укупно 200 плаката и 3760 флајера. У договору са дизајнерком и штампаријом, уз њихову донацију за припрему за штампу и дијазн, одштампана је значајно већа количина промо-материјала. Током процеса обука за хранитеље и професионалце, на терену, подељено је много више од планираног броја. Такође, реализована је интензивна медијска и онлајн кампања. Реализоване су обуке за професионалце „Повремени породични смештај“, у 10 тагетираних општина које су третиране као пилотирање програма који је упућен на акредитацију. Такође, оформљен је тим за израду и реализације обуке за хранитеље, родитеље, личне пратиоце и друге заинтересоване за пружање и коришћење услуге повремени породични смештај. У период од септембра-новембра, 2019. пилотирана обука за професионалце, а такође, у истом периоду реализовано је 10 едукација намењених потенцијалним пружоцима и корисницима услуге повремени породични смештај.

Општина:	Број учесника/ца професионалаца:	Број учесника/ца потенцијалних пружалаца и корисника/ца:
Апатин	13	6
Суботица	17	11
Бачка Топола	13	19
Бечеј	9	24
Сремска Митровица	18	16
Инђија	21	20
Нови Сад	23	12
Врбас	19	15
Зрењанин	10	9
Бачка Паланка	16	9
ТОТАЛ:	159	141

Кроз пројекат је ЦПСУ Нови Сад, пружао правну и административну подршку оснивању и почетку рада ЦПСУ Суботица. Подршку су пружали запослени из ЦПСУ Нови Сад који се баве правним,

економским и административним пословима, као и по потреби стручни радници. Подршка се састојала у следећем:

1. Израда Општих аката ЦПСУСУ
2. Припрема материјала за седнице Управног и Надзорног одбора
3. Достављање нацрта појединачних аката из радних односа
4. Усмене стручне консултације
5. Достављање нацрта аката за спровођење пописа имовине
6. Финансијске документације за материјално-финансијско пословање ЦПСУСУ
7. Обрачуна зарада, накнада зарада и других примања запослених
8. Месечних и кварталних финансијских извештаја
9. Завршног рачуна за 2019. годину
10. Буџета за 2020. годину

Такође, подршка се односила и на административне послове, око вођења деловодне књиге и других релеватних докумената. ЦПСУ Суботица је током пројектног периода добио и просторије за рад, те је подршка била врло актуелна и у погледу одлазака на заједничке састанке, опремање просторија. ВД директора ЦПСУ Суботица је имала прилике да присуствује свим нашим састанцима, обукама, као и да са нашим саветницима одлази у посете хранитељским породицама.

Такође, пружена је подршка развоју Удружења хранитеља Нови Сад са клубовима кроз промотивне активности, едукације, и израду Стратешког плана.

Пројекат “Развој хранитељства у АПВ” је у потпуности адекватно одговорио на потребе система и пружалаца услуга, као и на потребе корисника (породица које брину о деци са сметњама у развоју). Услед недовољно услуга подршке биолошкој породици на локалном нивоу, услуга повремених породичног смештаја, која се кроз пројекат промовише и развија, је наишла на високо интересовање свих укључених. Препознате су добробити породица које брину о детету са сметњама, на пример: родитељи/хранитељи/старатељи могу да се посвете задовољавању својих потреба и потреба других чланова породице, имају више слододног времена за одмор рекреацију и лична интересовања, могу да се радно ангажују, имају нижи ниво стреса ради очувања и унапређивања капацитета породице за бригу о детету и на крају превенира се социјална изолација породице. Такође, као значајне препознате су добити детета /младе особе која је корисник услуге: промена окружења, богатије свакодневне активности, деца/младе особе добијају прилику да развијају различита знања и вештине, остварују односе са ширим кругом људи и тиме проширују социјалну мрежу, осећају прихваћеност, самопоуздање и задовољство због нових искустава. Врло је интересантно што су заинтересованост за услугу показали и људи који пружају услугу лични пратилац детета, који већ познају децу са сметњама која су укључена у образовни систем, као и њихове породице. Добити хранитеља који се одлуче на пружање ове услуге препознате су као: могућност за унапређење личних капацитета, стицање новог искуства, повезивање са дететом и породицом, љубав и трајно пријатељство, итд...

Кроз реализацију пројекта, препозната је потреба за наставком ових активности, пре свега обука професионалаца и потенцијалних пружалаца услуга у општинама/градовима које овај пут нису биле директно обухваћене, као и информисање и сензибилизација породица које би услугу користиле, али и опште јавности. У наредном пројектном циклусу би било корисно креирати приручник за пружање услуге, као и неку врсту брошуре са утисцима породица које услугу већ користе. Такође, било би значајно организовати округли сто, или неки други облик састанка, на тему развоја ове услуге, на којем би били сви релеватни актери и како би се осмислиле препоруке за промену правилника о хранитељству када је ова услуга у питању, а посебно да се продискутује сегмент око правно-финансијског аспекта, јер су углавном колеге из система имали питања која се односе на

овај део. Затим, препознате су потребе које се односе на даљи рад са породицама које брину о деци са сметњама. Овде пре свега мислимо на неопходну саветодавно-терапијску подршку детету са сметњама (кроз рад у мобилним тимовима психијатар-психолог-педагог-дефектолог-логопед), у кућним условима, јер су потребе за оваквом подршком изузетно велике. Ово је информација које је добијена од стране породица које брину о детету са сметњама. У складу са овим, препозната је потреба да се Конференција у 2020. години усмери ка теми која је од непроцењивог значаја, за подршку породицама, а тиче се међусекторске сарадње у заједници.

И даље је потребно промовисати услугу повременог породичног смештаја, као превентивну услугу у заједници. Удружење хранитеља Нови Сад са клубовима, кроз овај пројекат је значајно ојачало капацитете, те они могу бити ресурс за даље промотивне активности и ширење мреже хранитеља, као и за разбијање стереотипа и предрасуда које су и даље врло присутне у општој јавности када је тема хранитељства, тј. породичног смештаја у питању.

Потребно је такође, наставити са подршком даљем развоју Центра за породични смештај и усвојење Суботица. Кроз овај пројекат су припремљене све административне и формалне, правне и финансијске основе за даљи рад. Очекује се пријем 7 запослених, у првом тиместру 2020. године. У односу на структуру и препознате потребе, Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад ће прилагодити потребну подршку колегама, како би се на најефикаснији начин преузела брига о породицама са територије Града Суботица и околних општина, како се установа буде развијала.

3.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Капацитети установе за пружање услуга кроз људске ресурсе

У 2019. години у Центру је запослено 13 радника на неодређено време. Од тог броја запослено је 8 стручних радника/це (2 социјална радника, 2 психолога и 4 педагога), 1 правник на месту секретара установе, 1 економисткиња на месту руководиоца финансијско-рачуноводствених послова, 1 референт за правне, кадровске и административне послове, 1 возач и 1 спремачица.

У оквиру категорије стручних радника/ца запослена је једна социјална радница на месту супервизорке, једна педагошкиња на месту реализаторке едукативних програма, која је задужена и пословима администратора базе података, један правник на месту секретара Центра. На месту саветника/ца за хранитељство запослени су два психолога, једна социјална радница и три педагошкиње. На одређено време је запослена само директорка Центра, мастер пословне психологије, на мандатни период у трајању од четири године, од 07.06.2019. године.

У односу на све запослене, до 09.10.2019. године укупно је било запослено на неодређено време десет жена (77%) и три мушкарца (23%).

Ради успешнијег обављања посла, у Центру су током 2015. године оформљени стручни тимови, који су током 2019. наставили са радом. Оформљени стручни тимови су:

- Интерни тим за процену конкретне подобности и избор хранитељске породице који чине три стручна радника;
- Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања који чине три стручна радника;
- Интерни тим за процену опште подобности хранитељских породица – два тима која чине по три стручна радника;
- Интерни тим за обуку потенцијалних хранитеља – четири тима која чине по два стручна радника/тренера.

3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Запослени у Центру за породични смештај су лиценцирани стручни радници у систему социјалне заштите у Комори социјалне заштите. Сви запослени су у обавези да похађају акредитоване и друге обуке, како би одржали лиценцу и развијали се у стручном раду.

У 2019. години, један стручни радник похађао је едукативно-психотерапијски курс из релационо интегративне трансакционе анализе, један стручни радник похађао је едукативни курс из рационално-емоционалне и когнитивно-бихевиоралне терапије. Остали стручни радници континуирано су похађали обуке из различитих области. Средства за реализацију терапијских едукација обезбеђена су кроз пројекат који финансира Градска управа за социјалну и дечју заштиту Града Новог Сада. Остале обуке су биле бесплатне, односно, нису захтевале издвајање финансијских средстава од стране Центра. За обуке од изузетног значаја обезбеђена су финансијска средства.

Назив обуке/тренинга
Превенција синдрома сагоревања код професионалаца у социјалној заштити
Прајд програм за хранитеље и усвојитеље
РЕБТ
Релационо интегративна трансакциона анализа
Тренинг „Алтернативна брига и права деце“
Конгрес психотерапеута „Психологија и слобода“
Повремени породични смештај – даљи развој услуге
Национална конференција „Породични смештај одраслих и старих лица, лица са менталним сметњама и инвалидитетом – изазови и могућности“
67. Конгрес психолога Србије „Психологија у новом добу: изазови (ре)хуманизације“
Примена скале за процену функционалне способности корисника и одређивање потребног степена подршке
Округли сто „Подршка супервизорима ЦПСУ у спровођењу супервизијског процеса“
Регионална конференција „Унапређење људских ресурса у систему социјалне и дечје заштите“
Нови закон о заштити података о личности
Шема терапија

Поред ових обука, стручни радници и директорка присуствовали су и другим значајним конференцијама, округлим столовима и скуповима који су се дешавали у области социјалне заштите на нивоу Републике Србије.

3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња и квалитет сарадње установе са релевантним установама и организацијама у локалној заједници, у Републици, као и контакти са донаторима:

У току извештајног периода, Центар је успео да оствари значајну сарадњу са свим локалним и регионалним актерима у области социјалне заштите. Континуирано је добра сарадња од почетка рада установе са свим центрима за социјални рад који се налазе у окрузима које покрива Центар и шире, као и са свим центрима за породични смештај и усвојење.

Значајна сарадња је остварена са локалном самоуправном, односно, са представницима **Градске управе за социјалну и дечију заштиту града Новог Сада**, кроз пројекат који је већ поменут, а отпочео је реализацију јануара, 2019. године.

У оквиру реализације овог пројекта, у складу са планом реализоване су следеће активности:

1. Спровођење саветодавно терапијских и социјално едукативних услуга за децу на хранитељству:

Ову групу активности чинеле су услуге намењене оснаживању деце која су смештена у хранитељске породице. Пружана је индивидуална саветодавно-терапијска и социо-едукативна подршка деци у превазилажењу развојних одступања условљених депривирајућим условима живота пре уласка у хранитељску породицу. Подршка је пружана посебно осетљивим узрасно-развојним категоријама: деци раног узраста и деци са сметњама у развоју. Услуге су пружане за укупно 30 деце на смештају. Активност је реализована у периоду од марта до децембра 2019. године. Током фебруара обављене су припремне активности за спровођење услуга. Одабран је и набављен дидактички материјал, а у зависности од индивидуалних потреба детета, стручни радник је и самостално израђивао материјал за рад. Активности непосредног рада са децом су реализоване у периоду од марта до децембра 2019. Од стране стручних радника ЦПСУ НС идентификовано је 30 деце које је имало потребе за оваквим видом подршке. Сprovedено је 120 кућне посете стручног радника хранитељским породицама у оквиру којих су наведена деца збринута. Области на којима је рађено (вештине, знања, навике): графомоторика, држање оловке, препознавање боја и слова, уочавање сличности и разлика, именовање предмета, решавање проблема, подстицање самосталности и самопоуздања, развој рецептивног говора, развој експресивног говора, упознавање околине, усмеравање пажње на садржај, концентрација, вежбање саморегулације емоција, савладавање основних животних вештина. Са децом која имају интелектуалних сметњи рад је био прилагођен њиховим могућностима, здравственом стању, тренутном расположењу и афинитетима. Хранитељима су дате смернице на које начине да препознају дечје способности, интересовања, поштујући њихова искуства, културу и порекло, задовољавају њихове потребе и омогућавају им да сами иницирају активност, праве изборе и све више постају независни и одговорни.

2. Спровођење саветодавно терапијских и социјално едукативних услуга и подршка хранитељској породици:

Друга група активности је била усмерена на јачање компетенција хранитеља кроз социо-едукативне садржаје и једну специјализовану обуку кроз које су се хранитељи оснаживали да одговоре специфичним захтевима хранитељске улоге. Реализовано је осам едукативних радионица, којима је укупно присуствовало 160 учесника.

У периоду од фебруара до новембра 2019. године одржано је 8 едукативних радионица намењених подизању хранитељских компетенција. Свака радионица је трајала 120 минута. За потребе ове

активности ангажовани су експерти са дугогодишњим искуством у раду са породицама и децом. Овакав приступ омогућио је представницима хранитељских породица да овладају специфичним знањима и вештинама у погледу пружања бриге и адекватног одговора на специфичне потребе деце на хранитељству. Динамика спровођења едукативних радионица:

Редни број:	Датум реализације:	Тема радионице:	Учесници		Укупно:
			Жене	Мушкарци	
1.	27.02.2019.	Алтернативна брига и права детета	20	4	24
2.	27.03.2019.	Моћ односа 1	17	4	18
3.	25.04.2019.	Моћ односа 2	20	1	21
4.	29.05.2019.	Моћ односа 3	17	2	19
5.	26.06.2019.	Ја као хранитељ (размена искустава о хранитељству)	13	4	17
6.	25.09.2019.	Препознати развој и препознати дете 1	14	2	16
7.	30.10.2019.	Препознати развој и препознати дете 2	19	2	21
8.	27.11.2019.	Препознати развој и препознати дете 3	17	4	21
	Тотал		137	23	160

Обука за хранитеље “Повремени породични смештај” реализована је 27.12.2019. године. Циљеви обуке су били да се активне хранитељске породице као потенцијални пружаоци услуге боље упознају са садржајем и значајем услуге Повремени породични смештај; боље идентификују ресурсе у заједници који су значајни и потребни за успостављање и пружање услуге повремених породичних смештаја; унапреде специфична знања и вешине; подстакну на промоцију услуге Повремени породични смештај. На обуци је присуствовало 11 представника хранитељских породица.

3. Јачање компетенција професионалаца:

Континуирано, током 2019. године двоје запослених у ЦПСУ НС који раде непосредно са хранитељским породицама и са децом/младима на породичном смештају похађало је различите обуке које су имале за циљ развој свеобухватније подршке корисницима. Стручни радници су похађали две врсте обука.

- 1 стручни радник је похађао едукацију из Рационално-емотивно-бихејвиралне психотерапије – РЕБТ.
- 1 стручни радник је похађао едукацију из Трансакционе анализе.

4. Спровођење кампање за промоцију хранитељства

У току 2019. године. ЦПСУ НС наставио је активно да се бави промоцијом хранитељства и презентацијом рада Установе. За потребе промоције коришћена су различита средства савременог доба, као што су друштвена мрежа Фејсбук и веб сајт Установе. Кроз остварену комуникацију са медијским кућама, организоване су медијске и радијске емиције у којима су гостовали запослени

Центра и на тај начин промовисали досадашњи рад и хранитељство. Уједно остварена комуникација са локални медијима допринела је промоцији свих битнијих догађаја у току 2019. године. Успостављена је и комуникација са медијима широм Војводине.

У току 2019. године Фејсбук страница ЦПСУ НС коришћена је за промоцију: хранитељства, рада Установе, значајних догађаја, донаторских акција, као и наставак прошлогодишње кампање "Отворите срце и постаните хранитељи"

На почетку године, страница је бројала 1107 свиђања, 31.12.2019. године, број свиђања се повећао на 1.596. На основу овог податка, закључено је да је 491 особа почела да прати рад Установе.

У протеклих годину дана постављани су на страници сви значајни догађаји и остварени успеси Установе, а уједно су постављани промотивни материјали везани за хранитељство и кампању "Отворите срце постаните хранитељ", на основу статистике Фејсбук странице закључено је да је у току 2019. године у просеку 6000 људи видело објаве.

5.Развој и унапређење услуге повремено породични смештај

У периоду од јануара - децембра 2019. године пружана је континуирана подршка како биолошким породицама које брину о деци са сметњама у развоју тако и хранитељским породицама које повремено воде бригу о њима. Подршка је пружана кроз кућне посете једном месечно, телефонским позивима и састанцима у просторијама ЦПСУНС. Саветник је помагао хранитељским породицама у превладавању евентуалних актуелних потешкоћа и стицању вештина које су потребне за бригу о деци са сметњама у развоју. У просторијама Центра за породични смештај и усвојење одржано је 5 састанака са биолошким хранитељским породицама у циљу размене искустава, идеја на који начин се услуга може унапредити, на који начин се садржај активности са децом може побољшати и које све ресурсе можемо укључити из заједнице. Саветник је 10 пута у току сваког месеца посетио и биолошке породице деце која су на повременом смештају. Подршка је пружана за 21 корисника и 15 хранитељских породица сваког сваког месеца.

У јануару 2019. године остварена је сарадња са **фондацијом Тијана Јурић**, представници ове организације одржали су едукацију „**Украдена безбедност**“ за хранитељске породице, у оквиру које су хранитељи стекли знања која се тичу модерног доба, интернета, друштвених мрежа и свега што је младима данас на располагању, а може да угрози њихову безбедност и сигурност. У октобру 2019. године Фондација је реализовала две едукације за децу и младе у хранитељским породицама, са циљем да их упозна са безбедним коришћењем интернета.

Почетком 2019. захваљујући донацији **Ротари клуба „Алма монс“** обезбеђена су средства за подршку образовању деце или младих који се налазе на породичном смештају. Обезбеђено је 5 лап топова за децу и младе на хранитељству, за двоје деце курс страног језика и за четворо младих обука за вожњу аутомобила .

Почетком 2019. године захваљујући **Компанији Хумана Србије** у сарадњи са **апотеком Јанковић**, донирано је 210 кутија Хумана житарица за децу која су у хранитељским породицама.

Средином 2019.године, новосадска **Компанија Фанатик Бајк** донирала је 3 пакета за децу која ургентно смештена у хранитељске породице, такође обезбедили су шест бицикала на поклон за децу узраста од 5 до 15 година.

Црвени крст Новог Сада је, у сарадњи са **Градском управом за социјалну и дечију заштиту и Црвеним крстом Србије**, а у оквиру пројекта „Програми и активности за помоћ деци и младима у

стању социјалне потребе“ омогућио је **бесплатно летовања за децу** из породица у стању социјалне потребе. У смени од 06. до 15. јула 2019. године петнаесторо деце из хранитељских породица боравило је у кампу Црвеног крста у Баошићима у Црној Гори. Из наше установе је у пратњи деце био један саветник за хранитељство.

У јуну 2019. године остварена је сарадња са **Филозофским факултетом у Новом Саду** у оквиру које је реализована стручна пракса у трајању од 16 сати за студенте четврте године основних студија педагогије. Стручна пракса је подразумевала предавање на тему породичног смештаја и улози педагога у стручном раду ЦПСУ. Током праксе студенти су добили прилику да се ближе упознају са услугом породичног смештаја у систему социјалне заштите, као и могућност да кроз дискусију добију одговоре на питања и дилеме везано за ову област.

У септембру 2019. године ЦПСУ НС је **покренуо акцију** намењену за децу без адекватног родитељског старања која су ургентно смештена у хранитељске породице. Акција је покренута са циљем да се обезбеде хигијенски пакети који су прва помоћ хранитељским породицама у које је дете ургентно смештено. Акцију су подржали грађани и локална заједница.

У децембру 2019. године одржана је жива библиотека за студенте Одсека за социјални рад Филозофског факултета у Новом Саду. Двадесет студената је имало прилику да се упозна са три хранитељице из **Удружења хранитеља Нови Сад са клубовима** и да у непосредном разговору са њима сазна више о хранитељству.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је 23. 12. 2019. у сали **Културног центра Новог Сада** организовао доделу пакетића за децу која су смештена у хранитељским породицама. “Energo-sistem” “Poliklinika Eurolab”, “Feronа”, “JKP put”, “Macval Tea” и „cvečara Samanta” донирали су пакетиће Центру за породични смештај и усвојење Нови Сад, намењене деци на хранитељству. Пакетиће је донирала и Немачка организација **АДРА** у оквиру пројекта „Деца помажу деци“. **Црвени крст Града Новог Сада** је и ове године донирао пакетиће деци која живе у хранитељским породицама на територији Града Новог Сада. Пакетићи су деци уручени 23. децембра уз пригодан програм, односно, дечију представу „Мајмун Миша у земљи слаткиша“ у изведби студиа „Жељко Веселко“ коју је донирала компанија „Tribex doo Sremska Kamenica“. Након представе сва деца су имала прилике да добију слатки пакетић и да се сликају са Деда Мразом. Организацију овог лепог догађаја помогли су још и радионица колача „Sisters cupcakes“, посластичарница „Slađana“, специјализована радионица за израду финих колача, торти и пецива „Grismel“, посластичарница „Cukerlandia“, посластичарница „Хладиша и Пецко и „Minaqua“

Поред тога, изузетна сарадња је остварена и са осталим заинтересованим странама као што су здравствене установе и образовне институције на локалном нивоу, друге установе социјалне заштите и медији.

Током 2019. настављена је одлична сарадња са Дечјим селом. Сви већи састанци и скупови су одржани у сали Дечјег Села. Простор за обуке и састанке поред Дечјег села уступали су нам и ЦСР Нови Сад, Културни центар Беочин, Црвени крст Бачка Паланка, ЦСР Стара пазова, ЦСР Бечеј, ЦСР Сремска Митровица и Општина Сремска Митровица, ЦСР Апатин, ЦСР Суботица, ЦСР Бачка Топола, ЦСР Инђија, ЦСР Зрењанин, ЦСР Врбас и други.

Током 2019. године Центар је наставио са активним учешћем у раду мреже „НС МЕДЕ“ – мреже за подршку деци. Чланови мреже су сви релевантни пружаоци услуга за децу на нивоу града Новог Сада. Мрежа је међусекторског карактера. Такође, Центар је наставио рад у склопу Мреже **МОДС** (Мрежа организација за децу Србије) и члан је **ФИЦЕ Србија** (Удружења стручњака за подршку деци и породици).

IV. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА

Током октобра, 2019. урађено је годишње истраживање о броју хранитељских породица и корисника услуге породичног смештаја.

Породични смештај за децу је у 2019. години у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу пружало 739 породица.

Поред овог броја породица, 64 породице пружало је услугу породичног смештаја за одрасле.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао је да развија породични смештај како би сваком детету које не може да живи у својој породици приближио могућност одрастања у породичном окружењу. Породични смештај развијан је кроз унапређење квалитета бриге о деци, подизање хранитељских компетенција и стручно усавршавање професионалаца.

Током 2019. године, на евиденцији Центра су се налазиле 302 хранитељске породице, у 282 породице је био реализован породични смештај. На евиденцији Центра на дан 31.12.2019. године смештај је реализован у 264 породице, 29 хранитељских породица је слободно.

Број хранитељских породица на евиденцији ЦПСУ Нови Сад за Град Нови Сад и општине Петроварадин, Беочин, Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин и Србобран на дан 31.12.2019.	
Број активних хранитељских породица које имају на смештају децу и младе	264
Број празних хранитељских породица које немају на смештају децу и младе	29
Укупно	293

Значајан податак је да од 264 активних хранитељских породица, 86 (32,58%) спадају у категорију сродничког хранитељства.

Сродничке хранитељске породице и породице блиских особа код којих су деца и млади на смештају	
Сродство	Број ХП
Баба и деда	49
Ујак, стриц, тетка	26
Брат, сестра	6
Близак пријатељ породице детета (кумови)	2
Супружник крвног сродника	1

Остало	2
Укупно	86

Према месту становања значајан број породица 189 (67,02%) не живи у градској средини.

Хранитељске породице за децу и младе према месту становања у току 2019. године	
Град	93
Остало	189
Укупно	282

У складу са Правилником о хранитељству, у Центру се реализује континуирани едукативни рад са хранитељима. Едукације су организоване за све хранитељске породице са територије града Новог Сада и општина Петроварадин, Сремски Карловци, Беоцин, Бачка Паланка, Бач, Бачки Петровац, Темерин и Србобран.

Број хранитељских породица са потврдом о подобности за бављење хранитељством које су похађале едукативне програме (редовне, годишње програме обуке) у 2019. години	
Назив програма	Број ХП
Отворена врата хранитељства	533

Током 2019. године Центар је реализовао 38 нових смештаја у хранитељске породице. Нереализованих захтева за смештај било је 187, на основу података са листе чекања.

Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце/младих особа су знатно већи број захтева за смештај деце у односу на број расположивих хранитељских породица, као и недовољан број хранитељских породица које имају капацитет да се баве специјализованим хранитељством.

Значајно је нагласити да се код хранитељских породица уочава благи пораст спремности за смештај деце са развојним и здравственим тешкоћама, односно отвореност за специјализовано хранитељство. Када се ради о деци са изазовима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

У току 2019. године, поштујући актуелне законске прописе, деци узраста од 0-3 године у ургентним ситуацијама збрињавања обезбеђиван је смештај у хранитељске породице. Услугу ургентног хранитељства пружило је 17 породица, које се баве првенствено стандардним хранитељством.

Изазови са којима се Центар суочавао у извештајном периоду везани су за одређен број сродничких породичних смештаја. У тим породицама се уочава нижи степен испуњености стандарда о хранитељству. То се посебно односи на стандарде стамбеног простора и материјалне услове у којима породице живе.

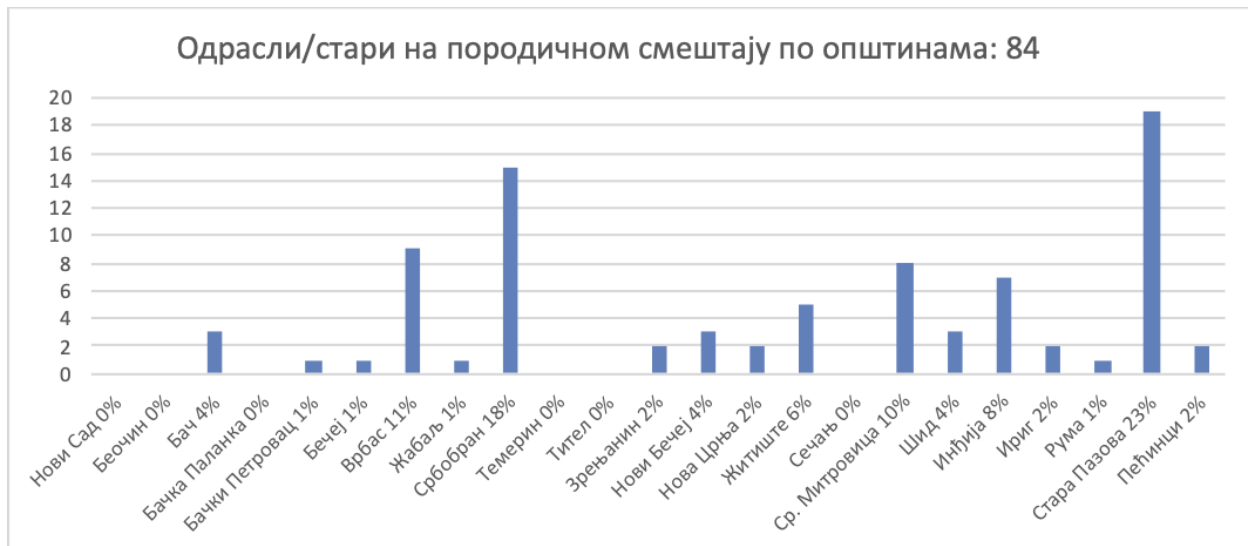
V. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

5.1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Према истраживању спроведеном у октобру 2019. године укупно је у окрузима за које је надлежан Центар 1114 деце/младих особа користило услугу породичног смештаја.

Такође, за исте округе, услугу породичног смештаја за одрасле користило је 84 одрасло и/или старије лице.

Структура корисника, тј. деце на породичном смештају за општине које је Центар преузео, односно, за територију града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин, Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бач, Бачки Петровац, Темерин и Србобран, према полу и узрасту, дата је у табели испод:

Број деце и младих на породичном смештају у 2019. години према старости и полу									
Узраст	М			Ж			Укупно		
	Укупно у 2019.	Смештени у 2019.	На дан 31.12.2019.	Укупно у 2019.	Смештени у 2019.	На дан 31.12.2019.	Укупно у 2019.	Укупно смештени у 2019.	Укупно на дан 31.12.2019.
0 - 2	21	7	17	19	10	16	40	17	33
3 - 5	26	4	24	27	1	24	53	5	48
6 - 14	98	7	93	108	6	104	206	13	197
15 - 17	28	0	25	35	1	35	63	1	60
18 - 25	26	1	21	45	1	38	71	2	59
Укупно	199	19	180	236	19	217	435	38	397

Центар је током 2019. године директно радио са породицама које пружају услугу породичног смештаја и током тог периода пружао је подршку за 282 хранитељске породице, у којима је било смештено 435 деце и младих.

Поређење броја и узрасне структуре корисника у 2018. и 2019. години						
Узраст	2018.			2019.		
	Укупно у 2018.	Смештени у 2018.	На дан 31.12. 2018.	Укупно у 2019.	Смештени у 2019.	На дан 31.12. 2019.
0 – 2	48	20	39	40	17	33
3 – 5	48	10	41	53	5	48
6 - 14	164	24	152	206	13	197
15 – 17	52	5	50	63	1	60
18 - 25	39	3	28	71	1	59
Укупно	351	62	310	435	38	397

Током 2019. године, у односу на 2018. годину, повећао се број деце на смештају за 84.

Током 2019. године смештено је 38 нове деце/младих које прати Центар.

5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Током 2019. године 22 породице је обрађивано у поступак процене опште подобности за бављење хранитељством. Стручни тим је проценио да три породице не испуњавају стандарде за бављење хранитељством. У извештајном периоду 19 породица је добило општу подобност за бављење хранитељством, док се за једну породицу чека потврда о бављењу хранитељством од надлежног Центра за социјални рад. Поновну процену подобности прошло је 38 хранитељских породица. На евиденцији се на дан 31.12.2018. налази 29 слободних хранитељских породица.

У периоду за који се пише извештај 51 дете/млада особа су престале да користе услугу породичног смештаја, према одлуци надлежног ЦСР. 11 деце и младих се вратило у своју биолошку или сродничку породицу, 8 младих се осамосталило. На смештај у установу социјалне заштите премештено је 8 деце, 1 дете је премештено у завод за васпитање деце и омладине, док је 1 дете прешло на смештај у становање уз подршку. 7 деце је усвојено од чега је 1 дете отишло на усвојење у иностранство. 12 деце је променило хранитељску породицу. За троје деце је смештај престао из других разлога (пресељење на територију коју не покрива Центар, одлазак у иностранство на контакте са родитељима те је у току међународни поступак за повратак детета у земљу).

На дан 31.12.2019. од укупног броја деце/младих особа на смештају 52 (13,10%) има развојне или здравствене сметње. Од тог броја, 20 остварују увећану накнаду за издржавање, док 32 прима увећани додатак за помоћ и негу другог лица.

Тренутно је на школовању 296 деце (74,56%). Од тог броја њих 20 су студенти више или високе школе. У току 2019. једно дете је напустило средњу школу.

На дан 31.12.2019. године, 181 корисник породичног смештаја је остваривао контакте са биолошким сродницима. 22 детета су обухваћена услугом повременим хранитељства те самим тим бораве у својим биолошким породицама, док 194 дете (48,87%) нема никакве контакте из разлога не регулисања контаката, непоштовања плана контаката или немања живих биолошких сродника. Током 2019. године одлуком суда нису забрањени контакти нити једном детету.

У Новом Саду се током 2019. године 14 хранитељских породица бавило повременим породичним смештајем. Услугом је обухваћено 22 деце са сметњама у развоју и њихове породице.

У извештајном периоду Центар није радио на поступцима усвојења. Разлог је чињеница да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

VI. СТРУЧНИ РАД

Саветници за хранитељство, реализатор едукативних програма и супервизор су током 2019. године континуирано пратили испуњеност стандарда у хранитељству. Такође, континуирано су пружали подршку породицама у општинама Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, а од маја месеца Центар је преузео надлежност над хранитељским породицама на територији општина Темерина и Србобрана. Обухваћене су **302 хранитељске породица и 435 деце/младих на породичном смештају**. У фебруару и августу 2019. године урађени су извештаји о функционисању корисника и хранитељских породица и достављени су надлежним центрима за социјални рад. Саветници за хранитељство су пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у Центру за породични смештај, Центру за социјални рад и путем телефонских разговора. У поменутом периоду, саветници за хранитељство су обавили **1106 кућних посета**.

У складу са важећим Правилником о хранитељству, хранитељске породице су обавезне да похађају 10 часова едукације годишње са циљем јачања својих компетенција. Центар је спроводио континуирани едукативни рад са хранитељима кроз „Отворена врата хранитељства“ динамиком једном месечно од 17 до 19 часова, сваке последње среде у месецу у Новом Саду, а сваког последњег четвртка у месецу у Беочину и сваког првог четвртка у месецу у Бачкој Паланци. У Новом Саду је ова активност реализована за породице из Сремских Карловаца и Новог Сада, Србобрана, Темерина, а у Беочину се едукације реализују за хранитеље из те општине. Хранитељи из Бача и Бачког Петровца су путовали у Нови Сад или у Бачку Паланку.

Током 2019. за потребе обавезне континуиране едукације постојећих хранитељских породица ангажовани су екстерни експерти који раде на подршци деци без адекватног родитељског старања. Сарадња је успостављена са Центром за подршку раном развоју и породичним односима "Хармонија", Центром за развој потенцијала деце и младих "Плеј центар". Њихов задатак је био да одрже „Отворена врата хранитељства“ у три општине.

Током 2019. године, а закључно са 31. 12.2018. године, Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је реализовао укупно **8 радионица** за хранитељске породице са територије Новог Сада, Беочина, Бачке Паланке, Бачког Петровца, Бача, Србобрана и Темерина. Теме радионица које су реализоване су:

Назив обуке:
Алтернативна брига и права деце
Моћ односа (обука из три дела)
"Ја као хранитељ" размена искуства о хранитељству
Препознати развој и препознати дете (обука из три дела)

За едукације у термину „Отворених врата“ влада велико интересовање хранитељских породица. Током едукација, рад је радионичарског типа, интерактивног карактера, те су едукације врло погодне за размену искустава хранитеља и надоградњу њихових вештина.

Реализатор едукативних програма, саветници за хранитељство и спурвизор радили су као едукатори на реализацији Програма припреме за хранитеље "Сигурним кораком до хранитељства" за територију за коју је основан Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад. Обуке су реализоване у Новом Саду (2 обуке), Старој Пазови и Бечеју то следећом динамиком:

Р.Б.	Група (према ЦСР)	Место одржавања	IV	V	X	XI	XII	Планирани број породица за обуку	Породице које су завршиле обуку
1.	Нови Сад, Бачка Паланка, Инђија, Бечеј	Сремска Каменица	x	x				15	15
2.	Нови Сад, Беочин, Темерин, Врбас, Србобран, Тител, Жабаљ	Сремска Каменица			x	x	x	15	14
3.	Пећинци, Сремска Митровица, Стара Пазова, Шид	Стара Пазова			x	x	x	15	11
4.	Бечеј, Нови Бечеј, Житиште и Нова Црња	Бечеј			x	x	x	11	10
								УКУПНО:	50

Програм припреме за бављење хранитељством је прошло укупно **50 породица у току 4 обуке, које су реализоване у 2 циклуса**. Ресурси хранитељских породица и даље нису довољни у односу на број деце која чекају смештај и број захтева за смештај. Недостатак ресурса изражен је у односу на специјализоване хранитељске породице и потребу да се обезбеди смештај за децу која имају поремећај понашања.

Рад на подизању стручних компетенција професионалаца је континуиран. Саветници су добијали подршку супервизора у циљу оснаживања у раду са хранитељским породицама, децом и младима. Рад супервизора је био усмерен ка препознавања компетенција које треба унапредити и врсту подршке која је саветницима потребна. Супервизор је пратио актуелне токове у систему социјалне заштите и о томе информисао саветнике. Током 2019. године реализовано је укупно 140 супервизија, од чега је 57 групних и 83 индивидуалне. У просеку је реализовано 9 индивидуалних супервизија по саветнику за хранитељство.

Сарадња са центрима за социјални рад је као што смо већ наводили у овом извештају била континуирана због повезаности делатности. Најчешћа сарадња је била са ЦСР Нови Сад и одељењем у Беочину, као и ЦСР Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац. Организовани су по потреби састанци са директором, правником, руководиоцем службе за заштиту деце и младих и водитељима случаја у циљу унапређења сарадње, заједничког планирања заштите и решавања актуелних послова и тешкоћа у заштити деце и младих.

У току маја 2019. године преузета је надлежност и даљи рад са породицама из општина Србобран и Темерин. Овоме су претходили састанци током марта и априла.

Саветници за хранитељство су током 2019. године пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у центру за породични смештај и путем телефонских разговора.

Тешкоће са којима су се запослени у Центру сусретали су првенствено биле везане за недовољан број запослених стручних радника и велику територијалну надлежност установе. Број хранитељских

породица и корисника породичног смештаја није усклађен са бројем запослених стручних радника што битно отежава и утиче на организацију рада у установи и квалитет пружене подршке и надзора у хранитељским породицама.

Током 2019. настављен је унос података у базу података која има за циљ лакше праћење рада саветника за хранитељство. Поред тога, база података омогућава смањење обима административног дела посла саветника за хранитељство и омогућава бољи увид у евиденцију хранитељских породица и деце на породичном смештају. Ово значајно олакшава праћење деце и породица у којима су деца смештена.

Поред наведеног, у Центру је реализована Интерна контрола евиденције и документације предмета стручних радника. Комисија за Интерну контролу била је сачињена од три члана (директор, супервизор и секретар).

У току 2019. године, тачније у периоду од 16.9.-13.12.2019. године, у ЦПСУ НС је реализована Ревизија од стране Службе за интерну ревизију корисника буџетских средстава АПВ. Предмет ревизије је била процена постојећих финансијских процедура, претходно испитивање поступака и поштовање правила интерне контроле, адекватности, успешности и потпуности система интерне контроле за све пословне процесе у 2018. и 2019. години до завршетка ревизије. Ревизију је обавила Биљана Кнежевић, саветник – интерни ревизор.

Дана 10.12.2019. године, реализована је и стручна посета и процена стручног рада у раду на појединачним случајевима у нашој Установи, од стране Покрајинског завода за социјалну заштиту.

Такође, у току 2019. године, тачније 17.12.2019. је отпочела инспекцијска контрола од стране буџетске инспекције АП Војводине. Предмет инспекције је била контрола применене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава Буџета АПВ у периоду од 01.01.-31.12.2018.године. Инспекцију је извршила Марина Чађеновић, буџетска инспекторка. Рок за завршетак инспекцијске контроле је 31.01.2020. године.

Насиље над корисницима

У извештајном периоду евидентиран је један случај злостављања над корисником породичног смештаја, који је процесуиран од стране Интерног тима за заштиту деце од злостављања и занемаривања, као и надлежног Центра за социјални рад. Након спроведеног поступка констатовано је да је потребно да се деца изместе из хранитељске породице, а хранитељици одузме општа подобност за бављење хранитељством.

VII. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је током 2019. године, урадио максимум у односу на број и структуру запослених, расположиве материјалне ресурсе, као и у односу на реалне околности које су и даље актуелене, а о којима смо у овом Извештају говорили, попут актуелне Уредбе о поступку за прибављање сагласности и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Центар се и даље активно труди да се број запослених повећа и да се достигну стандарди како би се пропорционално повећавао обухват корисника у региону за који је Центар основан.

Поред буџетских средства, Центар се активно труди да обезбеди додатна средства за унапређење рада Установе и побољшање услова рада, као и за квалитетније услуге намењене корисницима.

И током 2019. године Установа је наставила сарадњу са различитим заинтересованим странама и свим релеватним актерима, како би се стручним радницима олакшао рад и допринело да се рад одвија најбоље могуће у датим околностима.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је сада установа препозната како на националном, тако и на покрајинском и локалном нивоу (у региону за који смо основани), од свих релеватних актера. У 2020. години надамо се развијању ове сарадње и свакако успостављању нових квалитетних односа са заинтересованим странама за рад и развој Центра.

За крај овог Извештаја за 2019. годину значајно је истаћи високу мотивацију руководства и запослених у Центру, да се Центар и даље развија као високо стручна и професионална Установа, која пружа квалитетне услуге у складу са стандардима својим корисницима.

Ивана Копривица
директорка